

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége
Bp. XVI. kerületi csoportja

Honlapunk: www.kesz16.hu

E-mail címünk: vitaforum@kesz16.hu

Tagok jelentkezését szeretettel várjuk csoportunkba!

Budapest ostroma

1944. december 25. – 1945. február 12.

Tartalom

Dobai Miklós emlékezése.....	1
Nemesszeghy György hozzászólása.....	2

Dobai Miklós emlékezése¹

Február 11-e van. Évfordulója a budai Várból 1945. február 11-én történt kitörésnek, mely során az 1944 karácsonya óta a budai Várban rekedt magyar és német alakulatok maradványai, hátrahagyva a Várhegy pincéiben sebesült és beteg bajtársaikat, elkerülendő a semmi jóval nem kecsegtető fogságba esést, megkísérelték a lehetetlent, azaz egy bravúros rohammal kitörni a Vár és Budapest körül kiépített többszörös szovjet gyűrűből.

Mint tudjuk, a Budapest körüli szovjet gyűrű 1944 karácsonyán bezárult, s 1945. január közepén a magyar és német alakulatok, feladva Pestet, Budára, majd fokozatosan a Várhegyre, pontosabban a budai Várba szorultak vissza. A Hitler által ígért légi utánpótlás akadozott, majd a szükségrepülőterként használt Vérmező eleste után le is állt. A magyar és német parancsnokok, Hindy Iván vezérezredes és Karl Pfeffer-Wildenbruch Obergruppenführer, akik összességében 40–45 ezer ember – nagyjából fele-fele arányban magyar és német katonák – felett rendelkeztek, s akik minden korábbi kitörésiengedély-kérelemre Hitlertől elutasító választ kaptak, lőszer és élelem fogytával elhatározták a kitörést. Itt is furfanghoz kellett folyamodniuk, azaz a Berlin felé küldött rádióüzenet után, miszerint kitörnek, összetörték a rádiót, hogy ne vehessék Hitler ismételt tiltó parancsát.

Az 1945. február 11-én este 8 óra körül a Bécsi kapun keresztül a Várfok és az Ostrom utcán kitóduló magyar és német csapatokat, melyek sem tűzérségi támogatást nem kaptak, s nehézfegyverekkel sem rendelkeztek, a kitörést már „váró” szovjetek a Széna és Széll Kálmán tereken félelmetes golyózáporral fogadták.

Az egyenlőtlen küzdelem hamar eldőlt: a fáradt, kiéhezett, lőszerrel alig rendelkező kitörő sereg, azaz józan becslések szerint 44 ezer, felerészt magyar, felerészt német katonából másnapra hozzávetőleg 700 katona érte el a magyar–német vonalakat, (átmenetileg) megmenekült. Azaz 43 ezer katona egyetlen nap leforgása alatt halt meg, amiből, ha az arányok helyesek, 21–22 ezer volt a magyar halott. Ugyanannyi, mint a mohácsi csatában 1526. augusztus 29-én, vagy kétszer annyi, mint a doni katasztrófa egy napjára eső átlagveszteség!

És itt meg kell állni. Megállni és nem azt boncolgatni, hogy az elesettek hány százaléka szimpatizált a német terjeszkedéssel, hány százaléka volt náci (szovjet szóhasználat szerint: fasiszta) érzelmű, hanem fejteni a katonai esküjükhöz halálukig ragaszkodó, hazájuk fővárosát az ellenségtől (igenis ellenségtől, mert egy katona számára a felettese, a parancsnoka mondja meg ki az ellenség) védő katonák végső erőfeszítése, halála előtt. S hogy nem adták meg magukat, az is érthető, hiszen már 1944 ősze óta magyar földön tevékenykedik

¹ E-mailben kaptuk a szerző gondolatait, de találkoztunk vele több internetes oldalon is

a Vörös Hadsereg, s vannak hírek, hogy az elfoglalt területeken mi történik, s mi történik a fogságba esett honvédekkel. De tudjuk azt is, hogy a Várhegy pincéiben berendezett hadikórházak sebesültjeinek szenvedését a Várba betörő szovjetek nem gyógyszerrel, kötszerrel és érzéstelenítővel, hanem lángszóróval rövidítették le.

Igen! Meg kell állni és eltöprengeni azon, hogy a mohácsi csatával azonos emberveszteség miért nem érdemel meg, több mint 60 év után², a hivatalos Magyarországtól kegyeletet. Hogy egy tisztességesen megrendezett állami megemlékezésen elsirassuk azt a kisvárosnyi életerős magyar férfit, köztük a csupa fiatalból álló két egyetemi rohamzászlóalj önkénteseit, ahogy ezt tette Nemeskürty István 1972-ben a doni áldozatokkal a *Requiem egy hadseregért* című könyvében. Megemlékezni, s nem azon fanyalogni, hogy pár fős szervezetek miként emlékeznek meg róluk. S melleleg elsíratni azt a Gerhard Schmidhuber német vezérkari ezredest, aki egy hónappal korábban még megmentette a budapesti gettó maradék 60–70 ezer lakóját, s aki a Lövház utcában ugyanezen harcban esett el.

Igen, ideje már központilag, államilag felmenteni ezeket az elesett katonákat a hamisan csengő „fasiszta” jelző súlya alól, s ezzel felítatni azt a gyászkönnyet, mely még ma is legördül ezekben a hideg, február elejei napokban a hozzátartozók sokat látott és még többet tapasztalt barázdált arcán. Legyen emléküik áldott!

Dobai Miklós

Nemesszeghy György hozzászólása

Kedves Dobai Miklós, Hürlitzerné Veres Katalin és Vita-Fórumunk Tagsága!

Köszönjük Dobai Miklósnak, hogy megírta, Hürlitzerné Veress Katalinnak pedig, hogy továbbította a fenti levelet. A Vita-fórum a vita, a véleménynyilvánítás, a megemlékezés és a tiszteletadás helye. Gimnazistaként a Rózsadombon vészeltük át családommal együtt az ostromot. Ekkor esett orosz hadifogságba alezredesi rangú katona-tanár édesapám. Az átélt események ismertetésével kapcsolódom be a vitába.

Budapest védőit, a lemészárolt magyar és a viszonylag kevés német nemzetiségű, többségükben ukrán katonákat semmi esetre sem nevezhetjük fasisztáknak. **Ők hősök voltak, és nem rajtuk múltott, hogy nem sikerült legyőzni a Szovjetuniót. A vereség oka a buta, rossz hitleri politika és hadvezetés volt.**

Egyetértek: a levélből vett idézet szerint szükségesnek tartom azt, hogy *„tiszteségesen megrendezett állami megemlékezésen elsirassuk azt a kisvárosnyi életerős magyar férfit, köztük a csupa fiatalból álló két egyetemi rohamzászlóalj önkénteseit”*.

Azonban az egyetemisták és a mészárszékre vitt magyar fiatalok nem voltak *önkéntesek*. Budapest utcái már 1944 decemberének első napjaiban tele voltak plakátolva olyan hirdeteménnyel, hogy minden 16 évet betöltött levante (tanuló, egyetemista stb.) jelentkezzen a katonai parancsnokságon, ahol azonnal besorozták, majd rövid kiképzés után az 1944. december 25-én bezárult ostromgyűrű frontján bevetették őket. **A nyilasok bűne volt az összeszedésük és megöletésük. Ezért az életerős magyarok értelmetlen halálának tiszteletet parancsoló megsíratása még inkább méltányos.** A magyar katonaság nem Szálasira, hanem Horthy Miklós kormányzóra esküdött fel, aki már fegyverszünetet kért. A magyar honvédség német parancsnokság alá volt már helyezve, a magyar függetlenségnek a látszatát is teljesen eltörölték a nyilasok.

Szabadságunk eladásának következményei hitleri győzelem esetén is megmaradtak volna. Érthető volt a magyar katonák mozgolódása a háború értelmetlen folytatása ellen. Ostrom alatt a mi lakásunkba is bejöttek kis kocsijukat húzva a magyar katonák olyan írásos parancsal, hogy matracot és lótapot rekviráljanak. Kézi kocsijukon azonban civil ruhák is voltak, tőlünk is elvittek cipőt, nadrágot, öltönyt, hogy átöltözve próbálják az értelmetlen halált elkerülni. A német egyenruhába öltöztetett ukrán katonák viszont szabadságharcosok voltak, akik azért csatlakoztak a német hadsereghez, hogy Ukrajnát felszabadítsák a kegyetlen szovjet uralom alól.

² Ez az írás valószínűleg 10 évvel ezelőtt, 2007-ben keletkezett (KK)

Az ostromlottak kitörésére felkészültek az oroszok. Rózsadombi utcánkban is kihordták a bútorokat, asztalokat, szekrényeket, ágyakat, és torlaszokat, barikádokat építettek belőlük. Kitöréskor távolról láttuk a haladási útvonalat, mert ott nagyszámú repülőgép keringett, időnként lebukva gépfegyverezték a menekülőket. Ez már nem harc volt, hanem gyilkos öldöklés. **Csak kontár hadvezetésnél vannak ilyen szituációk, normális esetben elkerülhető a hadosztályok bekerítése.** Ilyen primitív hitleri hadvezetés mellett lehetetlen a győzelem kivívása. Amit az ostrom alatt megtehattünk, az volt, hogy a nyilasok ellenében próbáltunk **magyar életet menteni.** Annakidején civil ruhákkal, ma pedig mi is igyekszünk *„felitatni azt a gyászkönyvet, mely még ma is legördül ezekben a hideg február elejei napokban a hozzátartozók sokat látott és még többet tapasztalt barázdált arcán.”*

2017. február 21.

Dr. Nemesszeghy György
a KÉSZ – Bp. XVI. csoport elnöke